

Qishloq hayoti

2019 йил Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974-yil 1-yanvardan chiqqa boshlagan

2019-yil 26-yanvar, shanba 8 (8975)-son

web sayt: www.qishloqhayoti.uz

2022 йилга қадар

ҳар бир шаҳарнинг учта ва ундан зиёд маҳаллалари қиёфаси янада кўркем бўлади

Пойтахтимизда "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурлари: илк натижалар ва келгуси режалар мавзусида халқаро анжуман бўлиб ўтди.

Тадбир Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, Бош прокуратура, "Yuksalish" умумий халқаро, "Тараққиёт стратегияси" маркази, Жаҳон банкининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси, БМТ Тараққиёт дастури, Швейцария Конфедерацияси, АҚШ Давлат департаменти ҳамкорлигида ташкил этилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ташаббуси билан амалга оширилган "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурлари доирасида 159 та тумандаги 416 та қишлоқда қурилиш ва ободонлаштириш ишлари амалга оширилди. Мазкур қишлоқлардаги 142 минг яқна ва мингдан ортиқ кўп қаватли уйлар, 3 минг километрлик йўллар таъмирланди. 2,5 минг километрлик электр тармоқлари, 2 минг километр сув тармоқлари тортилди ва таъмирланди. 2400 бозор ва бошқа турдаги инфратузилма объектлари қуриб битказилди.

лигидаги ўзгаришларга ҳам хайрихоҳимиз. «Обод қишлоқ» ва «Обод маҳалла» дастурлари амалга оширилган бир неча жойларда бўлдим. Бу йўналишдаги ишларни янада ривожлантириш учун бир қатор тақлифларимиз бор. Хусусан, иқтисодий юксалиши ва аграр тармоқни оптималлаштириш ҳисобига янги иш ўринлари яратиш мумкин. Шунингдек, канализация тармоқларини ҳар бир қишлоқда яратишга эътибор қаратиш керак. Бу борада биз яқинда кўмак беришга тайёرمىз.

"Обод маҳалла" дастурига кўра, 2018 йилда ҳар бир шаҳарда камида 2 тадан маҳаллада ободонлаштириш ишлари амалга оширилди. 2022 йилга қадар эса бу каби ишлар ҳар йили ҳар бир шаҳарнинг 3 та ва ундан зиёд маҳаллаларини қамраб олиши кўзда тутилган. Бунда ичимлик суви қувурлари, электр тармоқлари, газ қувурлари ва оқова тизимини қуриш, ётқизиш ва таъмирлаш, шунингдек, мавсумий сувлар сатҳини пайсатириш ишлари олиб борилади.

"Обод қишлоқ" дастурининг амалга оширилиши учун зарур маблағларнинг 80 фоизини Давлат бюджетидан, давлат қорхоналари маблағлари, шунингдек, жалб қилинган сармоялар ташкил қилган бўл-

са, қолган 20 фоизи тадбиркорлар маблағлари ва банк кредитларига тўғри келди, - дейди иқтисодий ва саноат вазирининг биринчи ўринбасари Равшан Ғуломов. - Дастурлар ижроси учун салкам 3,3 триллион сўм сарфланди. Ободонлаштириш ишлари жорий йилда ҳам давом этади. Хусусан, бу йил 470 дан ортиқ қишлоқда ободонлаштириш ишлари бажарилиб, 1,6 миллион нафар аҳолининг яшаш шароити янада яхшиланади. 1,5 мингта ижтимоий объект, 5 минг километр автомобиль йўллари қурилиши кутилмоқда.

Анжуман "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурларини комплекс амалга ошириш юзасидан хорижий тажрибани кенг қўллаш, халқаро ташкилот вакиллари билан қўшма лойиҳаларни атрофлича муҳожама қилиш, шунингдек, ҳукумат идоралари, бизнес доира вакиллари ва аҳоли ўртасида ҳамкорликни йўлга қўйиш масалалари юзасидан тақлифларни ўрганишга хизмат қилди.

Кўпчилик мамлакатларда ободонлаштириш ишлари шаҳардан бошланиб, қишлоқда яқунланади, - дейди Туркия ҳамкорлик ва мувофиқлаштириш агентлигининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси раҳбари Али Иҳсан Чағлар. - Сизларда эса

қишлоқдан шаҳарга юриш қилинаётгани, туб ўзгаришлар, янгилашлар қишлоқдан бошлангани яхши. 140 дан ортиқ мамлакатда филиалларимиз бор, лекин бундай лойиҳаларни учратганим йўқ.

Ўзбекистон бизнинг қардошимиз. Жойларни ободонлаштириш яхши иш, лекин уни давом эттириш ҳам жуда муҳим. Бу борада бизнинг тақлифларимиз бор. «Обод қишлоқ» дастуридаги туман марказларини танлаб оламиз. Ҳозирда Мирзачўл туманини ўргандик. У ерда қунига 130 тонна сут тайёрланар экан. Унинг 30 тоннаси мактаб ва боғчаларга етказиб берилди. Қолгани қилиб кетар экан. Биз ана шу сутни сариёғ ва пишлоққа айлантириш мумкин. Ерғоғоқ пастаси ишлаб чиқаришни ҳам мўлжаллаб туришимиз. Бу жуда сервистамин ва фойдали бўлиб, уни мактаблар, мактабгача таълим муассасалари, ҳарбий қисмларга топшириш мумкин. Анор ва унинг шарбати дунёда харидордир. Бундан ҳам фойдаланиш йўллари излаялик.

Тадбир якунида "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурларини келгусида амалга ошириш бўйича халқаро ташкилот ва экспертларнинг тақлифлари, мавжуд муаммоларни бартараф этиш бўйича билдирилган фикрлари умумлаштирилди.

Сайёра ШОЕВА, ЎЗА мухбири.

Тошкент вилояти Мактаб томини шамол учирди,

УНИ ТЕЗДА ТИКЛАШДИ. ТАЛОФАТДАН АСАР ҚОЛМАДИ. АММО НЕГА АЙНАН МАКТАБ ТОМИНИ, ДЕГАН САВОЛ ҚОЛДИ...

Чотқол тоғлари оша эсувчи шамол кучайиб даҳшатли тусга кўчи. Дарахлар қўрилиб, бўш тоброк томларнинг устки қисмларини довул учириб юборди. Хондўйлик қишлоғидаги уч қаватли мактаб биноси томининг салкам ярмидаги тунуқалар лаш-лушлари билан биргаликда учиб, ерга тушди. Бу кўргулик мактаб жамоасини, қолаверса, қишлоқ аҳоли саросимага солиб қўйди. Айниқса, иш бошлаганига унчалик кўп бўлмаган мактаб директори Лобархон Шодиева ваҳимага тушиб қолган эди. Қишнинг қоқ ўртаси, кун сайин ёғингарчиликлар кучаймоқда, синф хоналарига сув ўтиб кетса, ўқитувчи ва ўқувчилар иш-ўқишларини қандай давом эттирадilar?

Бу аҳвол қулгошимизга чалиниб, мен ҳам нима қилиш керак деган ўй-ташвишда эдим. Шу пайт эшик очилиб, пенсионер, мактабнинг собиқ раҳбари Абдусодир Расултоев кириб келди.

- Воқеани эшитдингизми, Асака (Асад сўзининг қисқартирилгани), - деди Абдусодир ташвишли қиёфада. Дарров хабар олмасак бўлмас, бирор ёрдамимиз тегиб қолса ажабмас.

Абдусодирнинг машинасида зудлик билан йўлга тушдик. Томчилаб турган ёмғир сийрақлашиб, ҳавонинг ёришиб келаётгани кайфиятимизни анча кўтарди. "Зора кунлар очилиб кетса, мактаб томи тезроқ тиклана қолсаяди!". Бизларнинг ҳам, қишлоқ аҳолининг ҳам, айниқса, мактаб жамоасининг кўнглида шу истак намоён эди...

Не кўз билан кўрмайлик, мактабда томини тиклаш иши қизғин бошлаб юборилган экан. Ҳашарчилар шамол учуриб туширган қурилиш материалларини саралаш, туман халқ таълими бўлими мудири Нурпўлат Қурбонов ишнинг боришини бошқарди. Туман ҳокими Ғайрат Мадаминов ва бу ишга тегишли мутасаддилар ҳам содир бўлган воқеа жойига вақтида етиб келишиб, аллақачон масалани ижобий ҳал этиб улгурган эканлар. Қишлоқ аҳоли маҳалла оқсоқоллари бошчилигида бир жону бир тан бўлиб ёрдамга ошиққан, ҳамма астойдил меҳнат қиларди...

Ҳа, кўнглисиз бу воқеанинг кўнглили натижаси барчамизнинг қалбимизга қувонч бағишлади.

Шу ўринда кўнгилга келган бир фикрни айтиб ўтишга тўғри келади. Қурувчилар фаолиятларини синовдан ўтказаятган довул нега атрофдаги уйлarning томлари зарар етказса олмади, айнак мактаб биносининг тунуқаларини шилиб ташлади?! Бутун мамлакатимизда буюк бунёдкорликлар кетаётган ҳозирги даврда қурувчилар ушбу воқеадан тегишли хулоса чиқариб олсалар ёмон бўлмайди. Зеро, кимки юзак иш қилиб, ўзгаларни алдамоччи бўлса, биринчи навбатда ўзининг кимлигини кўрсатиб қўйган бўлади.

Асад АСИЛ, ЎЗУВЧИ.

Давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 28 июлдаги "Маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш ва соҳани ривожлантиришни янги bosқичга кўтариш тўғрисида"ги қарори халқимиз маънавиятини юксалтириш, ёшларнинг маънавий-ахлоқий тарбиясини тўғри ташкил этиш, уларнинг келажаги, истиқболи учун хизмат қилиш масъулиятини чин юракдан ҳис этиш, бу борада ҳар биримизнинг фуқаролик, ижодкорлик бурчимиз нималардан иборат эканини белгилаб берди.

Муассасага маънавият керак? ЭМАСМИ?

Бирок, ушбу қарор ижросини таъминлашга жойлардаги айрим қорхона ва ташкилот раҳбарлари панжа орасидан қарамоқда. Жумладан, Жиззах шаҳри, Арнасой, Бахмал, Зарбдор ва Дўстлик туманларидаги умумтаълим мактабларида "Маънавият ва маърифат" хоналари талаб даражасида моддий-техник база (видеопроектор, телевизор) ва зарур адабиётлар, тарғибот материаллари билан тўлиқ таъминланган.

Арнасой, Бахмал, Фориш, Зомин, Ш.Рашидов, Пахтакор, Мирзачўл, Зарбдор туманларидаги тиббиёт биноларида ҳам "Маънавият хонаси" ва "Маънавият бурчаклари" ташкил этилмаган. Ушбу жамоаларда ишлаётган ходимлар бўш вақтларида газета-журналлар ўқимайди, бадий адабиётларни мутаолаа қилмайди? Албатта, улар китоб ўқишни, газета варақлашни истайди. Фақат уларга бу борада зарур шароит яратиш масъуллар истамаётган қўринадилар?
Баҳром ҚУШБОҚОВ, Жиззах вилояти ҳокимлиги мутахассиси.

- ЁШЛИГИМДАН ФЕРМЕР БЎЛИШНИ ОРЗУ ҚИЛАРДИМ. - ДЕЙДИ РИШТОН ТУМАНИДАГИ "РОШИДОН ДАВРОН" ФЕРМЕР ХЎЖАЛИГИ РАҲБАРИ ДОСТОНБЕК МАТМИСАЕВ. - ЧУНКИ ОТА-БОБОЛАРИМ ҲАҚИҚИЙ ДЕҲҚОН БЎЛГАНЛАР.

ЁШ ФЕРМЕР Достонбекнинг шижоати

Достонбек ёшлигидан отасининг ёнида юриб кўзи пишган, пахта ва бошоқли дон экинларидан мўл ҳосил олиш сирларини ўрганиб олган эди. Зийрак йигит учун отанинг тажрибаси доимо қўл келди.

- Кластер тизимига ўтиб иш олиб борганимиз катта самара берди, - дейди Достонбек. - Кластер тизими бошқа давлатларда синиб кўрилган ва катта иқтисодий самара бергани исботланган экан. Даладан тайёр маҳсулотгача шу тизимда иш олиб бориш, ишлаб чиқариш жараёнларини бошқариш ва тайёр маҳсулотларини харидорга ўзи етказиб бериш усулига ўтинди. Бунда тўқимачилик қорхонаси бошқа ёқдан хомашё олиб келмайди, ўзида етиштирилган пахтани илга айлантиради, илдан мато тўқийди, матодан турли либо тўсплар ва бошқа керакли нарсалар тайёрлайди ва сотади. Ҳамма жараёнда транспорт харажатларидан, ортиқча ишлардан, солиқ чегирмаларидан қилинган иқтисод эвазига таннарх арзонлашади. Бундан ташқари, агротехника талаблари асосида ўғит қачон солиш керак бўлса кечиктирилмай етказиб берилди, ёқилги тақчиллиги сезилмайди. Узоқдан хомашё ташиб келтиришга кетадиган харажат иқтисод қилинади. Пахта теримига оширилган нарҳда ҳақ тўлашни ўзи белгилайди.

Достонбек янгича фикрлайдиган, инновацион гояларни ўз ишида жорий қиладиган йигит. Унинг фермер хўжалиги биринчилардан бўлиб пахта тайёрлаш режасини бажарди. 30 гектар ернинг ҳар гектаридан 44 центнердан пахта ҳосили йиғиштириб олинди. Бундай ютуққа ва иқтисодий самарага эришгани учун "РусУзбектекс" хорижий қорхонаси томонидан "Кобальт" автомашинаси билан мукофотланди.

Мен пахтадан олган юқори ҳосилимиз, сифатли хомашёимиз учун бундай мукофотларга сазовор бўламиз деб ўйламаган эдим, - дейди у. - Бу йил ҳам ерга сидқидилдан ишлов бериб ана шундай юқори ҳосил олишга бел боғладик. Самарали ва ҳалол меҳнатимиз тўғрисида деҳқончиликдан 250 миллионга сўмга яқин соф даромад олган бўлсак, бу йил бу кўрсаткичнинг янада ошироқчимиз. Олган соф даромадимиз эвазига иккита юқори умумли трактор сотиб олганмиз. Бирини "Арион", иккинчисини "ТТЗ-ПС-100" трактори бўлиб, улар билан Риштон туманидаги қўшни фермер хўжалиқлари ерларини ҳам шартнома асосида шудгорлаб бераймиз. Бу йилги соф даромадимиздан чорва молларимиз бош сонини кўпайтириш ва яна янги техникалар сотиб олишни режалаштириб туришимиз.

Ёшлик даврини фойдаланган сарфламоқ хайрли иш саналади. Достонбек каби ёшларнинг шижоати юртимиз тараққиётига хизмат қилиши шубҳасиздир.

Ҳамиджон БУРҲОНОВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

Узоқнинг буғдойидан яқиннинг самонаси...

Наманганда "Ёшлар: муносиб меҳнат ва ташаббускорлик" мавзусида хорижда ишлаб қайтган ёшлар билан очиқ мулоқот бўлиб ўтди.

Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Наманган вилояти кенгаши, шаҳар ва туман ҳокимликлари, ички ишлар бўлимлари, ўзини ўзи бошқариш органлари билан ҳамкорликда ташкил этилган тадбирда 300 нафар, жумладан, ёш тадбиркорлар ва 90 нафарга яқин хорижда ишлаб қайтган ёшлар қатнашди.

Хар йили мамлакатимиздан минглаб ёшлар ишлаш ва ўқиш учун хорижий давлатларга бориб келаяпти, - дейди Ёшлар иттифоқи вилоят кенгашининг раиси А.Мўминов. - Қайтиб келган ёшлар билан ишлаш, уларда бугунги кунда мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қўламли илмий-техник жараёнда иштирок этишга рағбат уйғотиш, тадбиркорлик фаолиятига жалб қилиш, илғор ташаббусларини қўллаб-қувватлаш долзарб вазифалардан бўлиб қолмоқда. Мазкур мулоқотдан кўзда тутилган мақсад хориждан қайтган ёшлар билан юзма-юз суҳбатлашиб, уларнинг орзу-мақсадлари, режаларини рўйбга чиқаришга кўмаклашишдир.

Мулоқот доирасида махсус ташкил этилган меҳнат ярмаркасида 10 га яқин қорхона ва ташкилот 900 дан зиёд бўш иш ўрни билан ишти-

